

Претпоставимо, ако је то могуће, да Скупштина Србије – под диригентском палицом председника Тадића – одлучи да вишак свога људског саосећања уложи у једну резолуцију у којој би се комеморисала патња која је настала услед земљотреса на Хаитију. У том циљу, Скупштина усваја две резолуције, једну која је посвећена белим жртвама и њима одаје пошту, и другу, која чини то исто за црначке жртве. Обе резолуције су писане сличним, дирљивим, хуманитаним тоновима. Да ли би то икога обмануло?

Свакоме би одмах било јасно да је такав израз жаљења и саучешћа политичка фарса. Да скупштина не сматра да животи белих Хаићана вреде више, она њих не би комеморисала посебно.

Пренесимо сцену сада на изражавање саосећања људској патњи у Сребреници. Ако би Скупштина Србије усвојила две резолуције, једну за жртве-Бошњаке, другу за жртве-Србе, да ли би на тај начин њој пошло за руком да икога обмане? Као што је рекао Маршал Маклуен, „the medium is the message.” У политичком контексту, начин како поруку саопштавамо само по себи шаље поруку одређене врсте. У овом случају, садржај те поруке био би да су Бошњаци жртве веће вредности, да су они битнији и значајнији од српских. У противном, не би уопште постојала потреба да се бошњачке жртве истакну у посебном тексту.

Уколико би се догодило да народу који она представља Скупштина Србије изрекне овакву безобзирну увреду, то би било врло ружно. Али и од овога има потенцијално још ружније, и неодговорније.

То је да се Скупштина Србије дилетантски упусти у разматрање и доношење закључака по једном питању које је за државу и грађане од тако изузетне важности, а да о њему – ништа не зна.

Ако је то некаква утеха, српска скупштина не би била прва која је тако поступила.

Неопходно је формирати скупштинску комисију

Пише: Стефан Каргановић
понедељак, 08 фебруар 2010 14:30

Начин на који је 15. јануара 2009. године Европски парламент усвојио Резолуцију о Сребреници представља класичан пример импровизације и злоупотребе људске патње и трагедије у политичке сврхе. Могуће је да предлагачи ЕУ „Резолуције о Сребреници“ од Народне скупштине Србије сада очекују нешто слично како би се на брзину изгласао акт који им је потребан. Али такви поступци посебно су забрињавајући када потичу од оних који вербално заговарају највише људске и демократске вредности, али чија пракса најчешће није у складу са тим декларативним начелима. Тај раскорак огледа се управо у начину како је Резолуција Парламента ЕУ на ову тему била импровизирана и изгласана, у ноторном нескладу са правилником тела које га је усвојило.

У Правилнику Европског парламента [*Rules of procedure*, 16th edition, October 2008], правило 96 (1), стоји: „Парламент ће обезбедити највећи степен транспарентности у свом раду...“, а правило 114 (2) гласи: „Предлози (политичких група) доставиће се одбору који је задужен за њихово разматрање“ и (3) предвиђа да одбор затим, уз свој коментар, тај предлог шаље Парламенту. Никакав одбор Европског парламента по овом врло значајном питању није одржао јавну расправу било какве врсте. Никакав позив није био упућен заинтересованим странама да у таквој расправи учествују и да изложе своје аргументе и изнесу чињенице за које сматрају да су битне за правилно и објективно сагледавање догађаја у и око Сребренице током ратног сукоба од 1992. до 1995. године.

Уколико Европски парламент није испоштовао ни ставке сопственог правилника, које му изричито налажу транспарентност у поступању, нити је пружио могућност да се огласе онима који по овом питању имају мишљење различито од предлагача Резолуције о Сребреници, онда је јасно да је на тај начин прогурана Резолуција Европског парламента лишена моралног ауторитета. Чињеница да је пленарна „дискусија“ по овако изузетно важном питању трајала само пола сата, и да је од неколико стотина чланова Европског парламента учешће у њој узело само десетак посланика, и то углавном из редова предлагача, додатно појачава утисак да се ради о политичком театру, а не о правом парламентарном поступку који би могао послужити за узор младим демократијама источне Европе.

Очигледно је да је Резолуција Европског парламента од 15. јануара 2009. године одраз политичких притисака и договора, а не глас морала или савести „Европе.“ Ни суштински ни процесно, она не задовољава минималне услове за један озбиљан и морално одговоран парламентарни акт.

Народна скупштина Републике Србије не сме дозволити да њен приступ овом питању буде подједнако неодговоран, фриволан и политички корумпиран, као што је то било

Неопходно је формирати скупштинску комисију

Пише: Стефан Каргановић
понедељак, 08 фебруар 2010 14:30

случај са европским колегама. Посебан разлог за то је што се овде ради о држави којој су се српски посланици заклели на верност и о виталним интересима грађана, који су их изабрали.

Одредбе Пословника Народне скупштине Републике Србије, уколико он буде био испоштован, народним посланицима пружају све могућности да предложеној резолуцији о Сребреници размотре на начин који задовољава критеријуме озбиљног парламентарног тела и који је у складу са оправданим очекивањима грађана по овако важном питању.

Члан 79 предвиђа да ће предложени акт одговарајући одбор Скупштине претходно размотрити и да ће након тога поднети извештај са мишљењем и предлозима. Јавност овог процеса се подразумева (видети Поглавље 12 Правилника). Ово је корак који је, у журби да донесе своју политички мотивисану Резолуцију, Парламент ЕУ прескочио. Скупштина Србије сада има прилику да својим колегама у Стразбуру одржи упечатљиву лекцију из одговорног парламентаризма.

Члан 40 Правилника предвиђа још једну – можда бољу – могућност за решавање овог питања од његовог препуштања одбору: то је да се формира скупштинска комисија да питање темељно проучи, да сабере све доказе, и да на јавним седницама саслуша релевантне сведоке, па тек онда да састави извештај Скупштини са својим препорукама. Члан 75 Пословника оваквој скупштинској комисији даје право да од релевантних установа тражи податке и узима изјаве. Члан 76 предвиђа да се могу „ангажовати научне или стручне институције, као и поједини научни и стручни радници, ради проучавања појединих питања...“ То је начин рада установа које су свесне да полажу рачуне јавности и које се не играју са интересима своје државе и са будућношћу свога народа.

Тако је поступио холандски парламент 2003. године када је формирао комисију да испита околности везано за Сребреницу. Исто је учинила и Народна скупштина Француске када се бавила Сребреницом 2000. године. У оба случаја, ове одговорне парламентарне установе са дугом традицијом одбиле су да формирају закључке на основу површних медијских извештаја и пропаганде. Има ли Народна скупштина Србије убедљив изговор да у свом разматрању питања Сребренице поступи другачије?

Невладина организација „Историјски пројекат Сребреница“ спремна је да све своје ресурсе стави на располагање Народној скупштини Србије да јој помогне да организује

Неопходно је формирати скупштинску комисију

Пише: Стефан Каргановић
понедељак, 08 фебруар 2010 14:30

свеобухватну анализу догађаја у и око Сребренице између 1992. и 1995. године како би закључци Скупштине у односу на ово сложено питање били историјски валидни и морално оправдани.